

גיליון מס' 2

נובמבר 2020 | מרחשון ה'תשפ"א

זכות המחאה

בואו נדבר על הצורות שלובשת המחאה בארצות שונות ובזמנים שונים.

בואו נרגיש את תחושת ה**בדידות** של מחאת היחיד ואת תחושת ה**שייכות** שמתדלקת את ההצטרפות למחאת ההמון. בואו נספר על מחאה מול ממשל, על מחאה מול **תאגיד**. בואו ננסה לתאר את **גבולות** המחאה ואת ה**סיכון** שבה, וננסה להבין מתי המחאה יכולה לתרום ל**שינוי** ומתי היא רק מגבירה את ה**תיסכול**.

טוביאס סיגל
ורד סער
חיים ספטי
גיא עינת
רונה
מיכל שחר

שירלי אברמי
עדנה אפק
לאה בן-שלמה
טל גרמיזה
אפי הלפרין
רפאל לבארי

הגיליון השני מתחיל...

שלום חברים,
אנחנו שמחים להציג לכם את הגיליון השני של **מוטיב מתריס**.

מוטיב מתריס הוא כתב עת מקוון מבית "מוטיב". בכל גיליון ניגע בפצעים הפתוחים ובעצבים החשופים, בלי כפפות ובלי הנחות.

בגיליון השני שלנו נספר על זכות המחאה. נדבר על הצורות שלובשת המחאה בארצות שונות ובזמנים שונים. נרגיש את תחושת הבדידות של מחאת היחיד ואת תחושת השייכות שמתדלקת את ההצטרפות למחאת ההמון. נספר על מחאה מול ממשל, על מחאה מול תאגיד. ננסה לתאר את גבולות המחאה ואת הסיכון שבה, וננסה להבין מתי המחאה יכולה לתרום לשינוי ומתי היא רק מגבירה את התיסכול.

בואו נתריס על זה!

נפתח את הגיליון שלנו בשיר **פוליטיקה** מאת תומר קליין:

לְמָה לִי פּוֹלִיטִיקָה עֶכְשָׁו	וְאִם אֲנִי רוֹצֶה לְכַתֵּב
שֶׁר יוֹבֵל בְּנֵאִי בְּקוֹל חוֹדֵר	שִׁיר פּוֹלִיטִי
וְאֲנִי אוֹסֵף אֶת הַמְּלִים	לְזַעֵק מַחָאָה
וְחוֹשֵׁב שְׂאוּלִי הוּא תַּכְּס	עַל פְּרָצוּפֶיהָ שֶׁל הַמְּדִינָה
הַרְף מְדִיָּק	אֲנִי לוֹקֵחַ רְגַע וְחוֹשֵׁב
	שְׂאוּלִי יֵשׁ צֶדֶק
	בְּלִכְתֹּב עַל הַעֲצָמִי
	וְלֹהֵשָׂאִיר אֶת הַגְּדוֹל וְהַנְּשֹׁבֵב
	מִחוּץ לַגְּדֵר הַמַּעֲרָכָה.

קריאה מהנה,
אלירן דיין, עמליה ויניק, יאיר בן־חור ורובי גורדון

העבודה בכתב העת היא בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היצר את אפשרות פרסומה בכתב העת, ולא יהיו ליוצר השבות או טענות לפרסום או לאי־פרסום יצירתו בכתב העת. כל היצירות בכתב העת עוברות הגהה וניקוד.

מוטיב מתריס הוא כתב עת מקוון מבית "מוטיב". בכל גיליון ניגע בפצעים הפתוחים ובעצבים החשופים, בלי כפפות ובלי הנחות. אנחנו מקבלים כל יצירה וכל דעה כל עוד היא לא מנוגדת לחוק, לא מסיתה לאלוֹמות, ולא פוגעת באופן אישי באדם כלשהו.

ילד קטן / ורד סער

ילד קטן רוצה להיות שוטר
לרדף אחרי גנבים,
לתפס את כל הפושעים.

ילד קטן צועד עם הריו
בחלצות של שחר ואדם
הם נותנים לו משרוקית ושלט קרטון.

ילד קטן רוצה להיות שוטר
להיות עם כחות'על,
שלא יהיה רע בכלל.

ילד קטן צועד עם אביו
בבגדי חג, חלצה לבנה
אבא נותן לו בכל יד חתול מלא צואה.

ילד קטן, רוצה להיות ילד קטן
שיפסיקו לצעק כל הזמן
ילד קטן רוצה להיות בשגרה בטוחה
למצא בלילה מטה רכה, נעימה
ולא לדאג בכלל
מה יהיה כשיגדל.

לבדי דידיתי כענן / טוביאס סיגל

לבדי דידיתי כענן
מרחף מעל שדות ריקים,
גלמוד הייתי כשלפתע נאחזתי המונים,
דגלים אוהזי זרועות,
מדים עוטפי גופות

מתגוששים כשדה שבלים מדממות
בתחתית חבית לאביונים.
הרוחות הגועשות לא הסיטו מבטי,
דחפוני מטה, הזינו סקרנותי,
ומולי נצבו רבבות

חלומות נצחיים ככוכבים
הבהבו בנזאשות חסרת פשרות,
כמחול אימתני של יסודות הטבע האנושי.

לבי נרעד, ראשי נדם,
רוח יצירה מלאה בי במקום
וגופי שקע כאלו קמתי מחלום.

נכתב בהשראת השיר I wandered lonely as a cloud מאת אבי השירה הרומנטית, המשורר האנגלי ויליאם וורדסוורת' (1770-1850)

אנחנו והם ואנחנו / אני הלפרין

התחלתי לצייר את הגיטרה של בובי יין, אבל שניתי את דעתי
כיון שספורי שיר נראה הרבה יותר מתאים; ולבסוף התפשרתי על משהו
ביניהם. אמנם בעברית במקום בלונגדה אך עם לויי של מוזיקה בסגנון צ'ינדנדיאלי. יומים
בלבד לאחר שדרכינו הצטלבו בקונצרט בצ'יבונה נורה הנהג שלו למות, ובובי עצמו נעצר, האשם
בהחזקת נשק לא חקי, בהפרכת הסדר הצבאי ובגידה במולדת. הבה וענה באכזריות ובהמשך אף
נזקק לאשפוז. רק בצכות לחץ דעת הקהל העולמית התאפשר לו לנסע לקבלת טפול רפואי בארה"ב
אך עד היום הוא סובל מנזק בלתי הפיך לבריאותו, כמו גם מהגבלות קשות על הופעותיו בצבור,
מהטרדות וממאסרים חוזרים ונשנים. כי זה שנים מספר בובי יין איננו רק זמר
מפרסם אלא יותר פעיל חברתי ופוליטיקאי, ונראה שהוא מאד אהוד
בעקר בקרב הצעירים שמאסו בחיי העני והבערות בתחלואה
הרבה ובשחיתות שלא נגמרת. וכחבר פרלמנט צעיר הוא העז להציג את
מעמדו לנשיאות מול השליט הכל יכול בן השבעים פלוס שמכהן בתפקיד הרם
כבר למעלה משלושה עשורים וממש לא מוכן לוותר עליו. לכן, יתכן שבקרוב יהיה בובי מערב
ב"תאונה" מסתורית כלשהי, כזאת שבגינה הוא עלול שלא להגיע בחיים ליום הבחירות. אבל אצלנו
פה, למה שיהיה אכפת לנו אם איזה זמר או מדינאי שחר ירצח כחלק מהמאבקים הפנימיים של
איזו מדינה אישם באפריקה? בין שקוראים לו מיסטר רוברט קיגולי סנטמו ובין שסתם בובי.
שהרי אנחנו כאן בישראל נאלצים להתמודד מדי יום ביומו עם מגוון
של בעיות גדולות וחשובות משלנו.
עם מנהיג הנאשם במרמה ובלקיחת
שחד, ממשלה נפיוחה ולא מתפקדת
ואופוזיציה אנמית; מחדלי הטפול
במגפת הקורונה, הגרעון האדיר בתקציב
והאבטלה הגואה; משוא פנים,
קומבינות ופרוטקציות למקורבים; עם
מוסת ומפלג, שנאת חנם ועוד כהנה
וכהנה. אז שהאוגנדים הרחוקים הללו
והבובי האוטוטו ז"ל הזה יניחו לנו
להפגין ולהשמיע שירי מחאה נוגים
בככר רבין, ויפתרו בכחות עצמם את
הבעיות הקטנטנות והזניחות שלהם.

צמיחתה של המחאה / רנאל לב-ארי

והיה כי תאטם ממשלה את חסד לבה,
להותיר את הארץ נגועה, דלה וחרבה,
ושרֵיה סוררים, מעלו בלשונם למתן שבועה,
תעלה זעקת עם מן העמק עד ראש גבעה.

שחד נבחרים כי יכה שרש במחשכים,
תשמע מחאה בשערי העיר כי עת להשכים!
עול כי יצמיח נצן ברגבי הבירוקרטיה,
יעוט זעם ההמונים על כנפי הדמוקרטיה.

בסכלות שלטון להטות את צמיחת הגבעול
יתקבצו צעירים בכח כאבם להפגין ולפעל.
משחתים נסתרו מעין בכסות יפי העלים,
ירעמו האזרחים, קולם יעלה ויבוא כגלים.

מנהיגים כי יתהדרו בפרחיהם לעת מצוקה,
נדכאים ירהיבו עד בנפשם להשמיע זעקה.
מחדלי מדיניות כי יניבו פרות באושים,
יצעידו רבבות ברחובות להדיח את הראשים.

אזיל כי יטמן זרעי איבה להרבבות מחלקת,
גבורי חיל יקומו להוקיעו, לא תותר צלקת!
ותעל המחאה קרנה בעיני כל שבטי ישראל,
מדור מדבר ועד ימינו בארץ, זכות לנו נתן האל.

אני מכין אותו לחיים
(את מה שלא ילמד מתריסר
שרי חנוך),
מסביר לו על מוסר תשלומים
על חסכון ובזבוז הזמן,
על כך שלכל דבר יש תג
ומחיר,
גם למים ובזז
ולאור מן התקרה.
אני מלמד אותו
כל האנשים שווים
כל הצבעים יפים
כל האנשים בכל הצבעים
שוים ויפים.
אני מלמד אותו שבנות הן לא איכסה
ומוכיח לו כי אמא שלו היא בת,
מזכיר לו
שהים הוא של כלם,
ושהאהבה שלי היא בחנם.

אני, כאן, עכשיו / חיים ספני

אני

כאן

עכשיו

יָזַם, תַּעֲשִׂין, אֵיל הוּן, אֵיל נַדְלָן

מִשְׁקִיעַ, מִפְתַּח, בּוֹנָה

כָּאן, עֶכְשָׁו

אַתֶּם מִפְרִיעִים לִי בְּשִׁלּוֹת רוּחִי,

בְּהַגְשַׁמַּת תְּכִנְיֹתִי, בְּהַקְמַת מִפְעֻלוֹתִי

שְׁעַתִּי אֵינָה פְּנִיָּה לְהַטְפֹּת הַמְּוֹסֵר שְׁלָכֶם

עַל זֶהוּם הָאָוִיר, הַמַּיִם, הַקֶּרֶקֶע,

עַל הַצָּרָךְ בְּשִׁמִּירַת שְׁטָחִים פְּתוּחִים, חוֹפִים פְּנוּיִים, "רְאוּת יִרְקוֹת",

אַתְרֵי טֵבַע, אֲתָרִים הִיסְטוֹרִיִּים

הַתְחַמְמוֹת כְּדוֹר הָאָרֶץ אֵינָה מַעֲנִינִי

מֵה לִי וְלִקְרוֹחוֹנִים שְׁיִמְסוּ,

מֵה לִי וְלַמַּיִם הַיָּמִים שְׁיִצִּיפוּ חוֹפִים מִיִּשְׁבִּים בְּעוֹלָם כָּלוֹ

וְיִכְסוּ כְּלִיל אֵיִים מִיִּשְׁבִּים

הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים – מִמַּחְשַׁבְתִּי וְהִלְאָה

שְׁקוּעַ בַּעֲשִׂיָּתִי, בְּצִבְרֵית נִכְסֵי, בְּהַעֲצַמַת מְמוֹנִי, בְּהַאֲדַרְתִּי שְׁמַי

אֵנִי נוֹגֵס, דּוֹרֵס, הוֹרֵס, חוֹמֵס, רוֹמֵס

מִמְמוֹן בְּחִירַת פּוֹלִיטִיקָאִים בְּדַרְכִּים עֲקֻלְקוֹת, נִפְתָּלוֹת, בְּמַחְלוֹת אֶפְלוֹת

מִשְׁחַד מַקְבְּלֵי הַחִלְטוֹת בְּרִשְׁיֹת הַמְדִינָה, בְּרִשְׁיֹת הַמְּקוֹמוֹת

רוֹקֵחַ בְּמַחְשָׁכִים קֶשְׁרֵי הוֹרְשִׁלְטוֹן לְתוֹעֵלַתִּי

אַתֶּם מִפְרִיעִים לִי בְּשִׁלּוֹת נִכְפִּי

אֵנִי תוֹרֵם, אֵנִי זוֹרֵם

אֶל תְּתַקְעוּ לִי מַקְלוֹת בְּגִלְגָּלִים

אֵנִי קוֹרֵץ, פּוֹרֵץ, שׁוֹרֵץ, עוֹרֵץ, חוֹרֵץ

אני

כאן

עכשיו

וְאֵינִי בְּעִינֵי אָדָם אַחַר זוֹלַתִּי וְאֵינִי בְּעִינֵי מְקוֹם אַחַר זוֹלַת מְקוֹמִי

וְאֵינִי בְּעִינֵי זְמַן אַחַר זוֹלַת זְמַנִּי כְּעַת

קוֹרֵעַ נִתְחִים פּוֹרֵעַ סִדְרִים גּוֹרֵעַ צְבִיּוֹת אַחֲרִים זוֹרֵעַ סוּכָּה לַעֲתִיד לְבוֹא

אֵנִי, כָּאן, עֶכְשָׁו, בְּרַב מְמוֹנִי

וְאַתֶּם מִי וְמָה

(בעקבות דבריו של עזריה אלון ז"ל כי הדבר השנוא עליו ביותר הוא המשפט "אני, כאן, עכשיו" [העומד בבסיס גישתם של יזמים וכי"ב הפוגעים בערכי הטבע]).

אני עמדתי בפתח
אני רצייתי למחות
צ'עקתי המלים שלי היו אש
אנשים כמעט חששו שאציית את עצמי
(כמעט כי בלי אנשים קשי יום חצי משגעים משעמם)
הציעו לי לשתות מים קרים
ובבטן שלי יש צונמי
ובפה שלי המון המון שנים
אני חרקתי
אני שתקתי
אולי שומעים
אבל זה לא עוזר
שלא מקשיבים

אני נשכתי ת'לשון
יום אחד אולי אכיש מישהו
ככה פתאם!
יקחו אותי לבית המעצר
אני אבקש חנינה
כבר שנים הצ'עקה שלי כ'לואיה
ובכל זאת עד עכשו התנהגתי יפה
מגיע לי שלישי
דמעות שלישי
המון זמן לא בכיתי
אני רק רצייתי
שתבוא למחות
בלטוף על הלחי.

והארץ הייתה תוהו ובוהו / טל גרמיזה

כל הארץ מחאות ושלטים,
עם שואג,
הכגנות ודגלים.
עם יגע,
נבחרי האל.
חג היום לישראל?

גולה בארץ הקורונה / לאה בן-שלמה

גולה אנכי ורחוקה
מארצי אשר אהבתי
גולה מהזמן בין שעה לדקה
מקשיבה, מחכה.
גולה אני בארץ הקורונה,
גולה בארץ הנתיק
מילדי, מחברי, מהמגע והחבוק
צמודה אל חידת המחר,
מה שיפה הפך לר
גולה מהבנת המתרחש
מה השתבש?
גולה מהמים, גולה מהאש
בערה נחנקת, חלום מתגבש
מול אהבות מכאיבות
תשובות שאינן משיבות
מחפשת אחר שאלה
נאחזת בקש המלה
ועדין כאן מאד
רוצה עוד ועוד
צבעים וריחות לחמד
לא עוד עלה נדף
כשהטוב מנדה ונרדף
לשאלו,
לא עוד לשתק
מי מחוקק את החק?
מתוך גלותי להגיד, לדבר,
את הפסות לחבר
לנקות לצכות מפנים ומחוץ
כל כך מעט נחוץ,
בבית, ברחוב,
גם הרחוק יהיה קרוב
סגור או פתוח
דבר לא יעמד בכני הרוח
אתם כאן אתי
ואני וביתי
הספור יהיה אגדה
ואני אחיד אל מול החידה
בקר טוב, לילה טוב
מה שלומך?
טוב, תודה.

אצבעות / שידלי אברמי

זו תמונה שאיננה נותנת מנוח:
אצבעות על עונק הדם אל המוח
של נער, מפשע חף
עת נהיינו קלגס מקעיל כוח
מעם שהיה נרדף
איד נשכח כאן מה תפקידו של שלטון
איד סדיזם הפך לבון-טון
זו הבנאליות של הרוע
שהופכת חברה לאספסוף של המון

תחלה דבק ברצפת המטבח
אחר כך זחל לאטו על הקירות
שוכל דוחה בעקבותיו.
הבטתי בתקרה
מלאה

זה לא הכתם של אבידן.
זה כתם אחר.
הוא נפץ כעלי שלכת
האדמה זהמה
נחלים מלאו בכתמים
והים מלא.
ריח הכתמים חסם את קנה הנשימה.

זה לא הכתם של אבידן
אלה כתמים אחרים.
נסינו.
מרקנו.
נקינו.
טנפנו.

זה לא הכתם של אבידן, אלה אחרים.
מלאה ארצי, מלאה אהבתי:
כתם בושה
כתם רע
כתם אכזריות
כתם בצע
כתם שחד
כתם משפח
כתם אדישות.
על כל גבעה ותחת כל עץ רענן
כתמים.

רצפת המטבח מרקה.
הקירות קרצפו.
האדמה זהמה.
הנחלים והים מלאו
ומחנק כתמים בגרון.

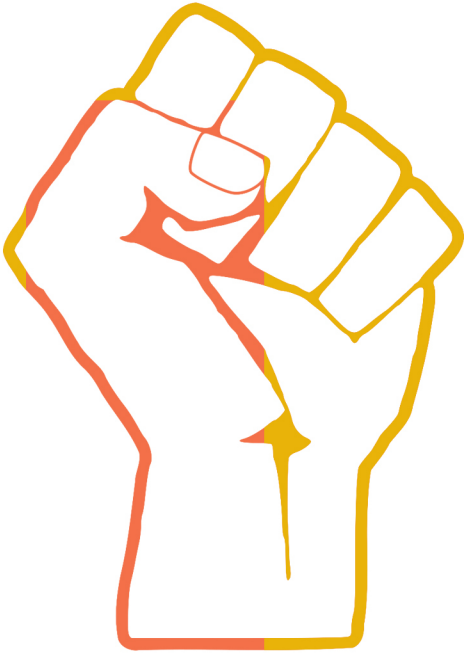

לכלנו זכות למחאה
להניף דגלים,
להביע דעה.
לכל אזרח,
זכות להפגין!
לערער, להתנגד
על העול שמנגד עומד.

בכורות, בכרובות
מחזות אימה,
אפלה, שחר
זועה!

סוסים שועטים
את ההמון רומסים,
שוטרים שוחרים,
מכים, בועטים,
פוצעים, באויב
העם נלחמים,
באזרחים

לא נשתק, נתנגד,
עד שיבוא הקץ,
בטרם הכל
יהפך להפקר.

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.matris>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

[http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב \(כתב עת\)](http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

מוטיב מתריס הוא כתב עת מקוון מבית "מוטיב".

בכל גיליון ניגע בפצעים הפתוחים ובעצבים החשופים, בלי כפפות
ובלי הנחות.

אנחנו מקבלים כל יצירה וכל דעה, כל עוד היא לא מנוגדת לחוק,
לא מסיתה לאלימות, ולא פוגעת באופן אישי באדם כלשהו.

עורך ראשי: אלירן דיין
הגהה ועריכה: יאיר בן־חור
עימוד ועריכה: עמליה ויניק
עיצוב גרפי: רובי גורדון